

TARTU ÜLIKOOLI VILJANDI KULTUURIAKADEEMIA

Kultuurhariduse osakond

Kultuurikorralduse õppekava

Madli Ulp

VÕRKPALLI MM 2014 VALIKMÄNGUDE ÜLEKANDMINE EESTI
RAHVUSRINGHÄÄLINGU TELEKANALIS ETV2

Loov-praktiline lõputöö

Juhendaja: Jana Karilaid
MA kultuurikorraldus

Viljandi 2013

SISUKORD

SISSEJUHATUS	4
1. ORGANISATSIOONI ANALÜÜS	6
1.1 Eesti Rahvusringhääling	6
1.1.1 Organisatsiooni tutvustus	6
1.1.2 Eesti Rahvusringhäälingu struktuur	7
1.1.3 Eesti Rahvusringhäälingu sporditoimetused	9
1.1.4 Eesti Rahvusringhäälingu strateegia	10
1.1.5 Eesti Rahvusringhäälingu väärtused, visioon ja missioon	10
1.1.6 Eesti Rahvusringhäälingu eelarve	12
2. SÜNDMUSE PLANEERIMISE JA TOOTMISPROTSESSIDE KIRJELDUS	14
2.1 Spordireportaažide vaadatavus	14
2.2 Sündmuse eesmärgid	15
2.3 Sihtgrupid ja huvigrupid	17
2.4 Meeskond ja nende tööülesanded	17
2.5 Kokkuvõtte ettevalmistavatest, läbiviivatest ning järeltegevustest	22
2.6 Sündmuse rahastamise ja eelarve kirjeldus.....	23
2.7 Sponsorlus, partnerlus ja turundus.....	24
2.8 Reitingud.....	26
2.9 Aruandlus ja hindamine	27
2.9.1 Võrkpallimängu iseloomustus.....	29
3. ENESEREFLEKTSIOON	31
KOKKUVÕTE	34
KASUTATUD KIRJANDUS	36
LISA 1. Eesti meeste võrkpallikoondis	37
LISA 2. TLP	38
LISA 3. ERR-i struktuur.....	39
Toimetused.....	39
Üldosakonnad ja arhiivid	39
Tootmine ja tehnika.....	39
Programmid	39

LISA 4. Üldeelarve	40
LISA 5. Reitingud.....	44
Lisa 6. Laiendid / Turundustekstid	45
SUMMARY	46

SISSEJUHATUS

Käesolev dokument on osa autori Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia loov-praktilisest lõputööst. Töö eesmärgiks on analüüsida ja tutvustada võrkpalli MM 2014 kolme valikmängu produtseerimise protsessi Eesti Rahvusringhäälingu sporditoimetuses, mille väljundiks olid otseülekanded telekanalis ETV2. Ülekannete planeerimine sai alguse 15. jaanuaril.

MM-valiksarja kohtumised toimusid Rakveres 24.-26. mail, millest ETV2 tegi otseülekanded 24. mail kell 19.57 – 22.10; 25. mail kell 19.55 – 21.35 ning 26. mail kell 19.55 – 22.15. Alagruppe oli kokku seitse (A-st G-ni), millest Eesti võistles C-alagrupis. Kolmel järjestikusel päeval mindi vastamisi Valgevene, Taani ning Läti meeskondadega. Otse pääsesid teise ringi ehk tosina parima sekka Euroopa edetabelis 2.–13. kohal olevad riigid (Talimaa, 15.02.2013).

Eesti meeste võrkpallikoondis (Vt. Lisa 1. Eesti meeste võrkpallikoondis) sai MM-valikturniiri avamängus võidu, kui alistas Valgevene 3:1 (25:23, 20:25, 25:17, 25:21). Teises voorus alistati ka Taani 3:0 (25:15, 25:21, 25:23). Võrkpalli maailmameistrivõistluste valikturniiri viimases voorus kaotas Eesti küll Lätile 2:3 (18:25, 25:16, 19:25, 25:20, 10:15), aga osutus pärast teist geimivõitu alagrupi võitjaks. Alagrupi võitja Eesti pääses otse edasi valikturniiri otsustavasse faasi ning teise koha omanik Valgevene saab võimaluse edasipääsu jahtida oktoobris toimuvale lisaturniiril.

Võrkpalli MM-valikkohtumiste eesmärk oli selgitada välja need võistkonnad, kes pääsevad edasi turniiri lõppfaasi, kus omakorda selguvad 2014. aastal toimuvale MM-finaalturniirile pääsejad. Kuna ka Eesti võrkpallikoondisel on võimalus finaaltturniirile jõuda, olid mängud Eesti spordi jaoks oluline sündmus. Seetõttu oli ka selle kajastamine televisioonis tähtis.

Antud töö jaotub kolmeks suuremaks peatükiks: esimene peatükk sisaldab organisatsiooni analüüsi, milles kirjeldatakse Eesti Rahvusringhäälingu toimimise põhimõtteid ning olulisust Eesti ühiskondlikus ja kultuurilises elus. Ühtlasi kirjeldatakse selles Rahvusringhäälingu sporditoimetust. Teine peatükk annab ülevaate ülekannete planeerimise, ettevalmistuse ja läbiviimise protsessidest. Kolmas peatükk on eneserefleksioon, milles kirjeldatakse autori emotsioone, elamusi, arvamusi ning õpitud kogemusi.

1. ORGANISATSIOONI ANALÜÜS

1.1 Eesti Rahvusringhääling

1.1.1 Organisatsiooni tutvustus

Eesti Rahvusringhääling (lühend ERR), mis pakub raadio, televisiooni ja interneti vahendusel uudiseid, uusi teadmisi, meelelahutust ning kutsub inimesi kaasa mõtlema, on hetkel suurim ja usaldusväärseim meediaorganisatsioon Eestis. Erinevaid tehnilisi platvorme kasutades jälgib ERR-i saateid või ka ainult internetis edastamiseks toodetud sisu nädala jooksul enam kui miljon inimest (Allikmaa, Lk 3, 2013).

Eesti Rahvusringhääling on avalik-õiguslik juriidiline isik, mis on asutatud Eesti Raadio ja Eesti Televisiooni ühise õigusjärglasena. Eesti Raadio (ER) oli Eesti riigieelarveline ringhäälinguasutus. ER loeb oma eelkäijateks Raadio-Ringhäälingut (1926 – 1934), Riigi Ringhäälingut (1934 – 1940) ja 1940 – 1990 võõrvõimude kontrolli all tegutsenud Tallinna raadiot. Vabanenud jaanuaris 1990 üleliidulise tele-raadiokomitee alluvusest, kujunes ER ajapikku avalik-õiguslikuks raadioks, mis koos Eesti Televisiooniga allus parlamentaarsele Ringhäälingunõukogule (Eesti Raadio ajalugu, 24.04.2013). Eesti Televisiooni esimene ametlik proovisaade oli eetris 19. juulil 1955. aastal. 1955 – 1965 kandis ETV nime Televisioonistudio. 31.05.2007 lõpetasid nii ER kui ka ETV tegevuse iseseisva organisatsioonina. Sellele eelnes Rahvusringhäälingu seaduse vastuvõtmine Riigikogus 18. jaanuaril 2007, millega pandi alus Eesti Raadio ja Eesti Televisiooni liitumisest sündivale Eesti Rahvusringhäälingule (ERR). Rahvusringhääling tähistab oma sünnipäeva 18. detsembril, kuna sel kuupäeval aastal 1926 läks eetrisse Raadio-Ringhäälingu esimene otsesaade (Eesti Televisiooni ajalugu, 24.04.2013).

Eesti Rahvusringhääling toodab ja edastab viit raadioprogrammi (Vikerraadio, Raadio 2, Klassikaraadio, Raadio 4, Raadio Tallinn) ja kaht teleprogrammi (ETV, ETV2) ning haldab mitmeid uudiste- ning teemaportaale internetis (uudised.err.ee; news.err.ee, rus.err.ee; sport.err.ee; teadus.err.ee; ilm.err.ee; retseptid.err.ee; raadioteater.err.ee; kodanik.err.ee; meieoma.err.ee; pood.err.ee, menu.err.ee) (Eesti Rahvusringhäälingu arengukava, 2013).

Rahvusringhääling on oma saadete, programmide ja muude meediateenuste tootmisel ja edastamisel sõltumatu ning lähtub üksnes seaduse nõuetest, seetõttu finantseerib seda riigieelarve (Eesti Rahvusringhäälingu seadus, 2007).

Mõiste „ringhääling“ peegeldab aastatepikkuseid traditsioone, kuid tegelikult on ERR-ist saanud multimeediaorganisatsioon. Raadio, televisiooni ja interneti omavaheline koostöö ajakirjandusliku ja muu sisu loomisel, loodud riskasutus ning vastastikune ristturundus on muutunud tavaliseks. Ka raadio ei ole enam pelgalt raadio vaid traditsioonilise raadiosaatega samaaegselt ootab kuulaja ekraanilt, olgu selleks arvutiekraan, nutitelefon või spetsiaalselt raadioaparaadile lisatud infoekraan (hübriidraadio), lisainformatsiooni (Eesti Rahvusringhäälingu Arengukava, 2013).

1.1.2 Eesti Rahvusringhäälingu struktuur

Rahvusringhäälingu Nõukogu kinnitas 14.08.2012 ERR-i struktuuri, mis on kehtiv alates 01.09.2012 (vt Lisa 3. ERR-i struktuur). Eesti Rahvusringhäälingus on üle kolmekümne erineva üksuse. ERR-i töökollektiiv on selle tõttu väga suur ning organisatsiooni kindel struktureeritus selle kõige haldamiseks on hädavajalik.

Organisatsiooni võib defineerida kui inimeste ühendust, mida seovad eesmärk, strateegia, struktuur ja tehnoloogia. Sealjuures on olulisel kohal inimesed, korrastatus ja eesmärk (Perens, lk 14-15, 1999). Organisatsiooni struktuur on organisatsiooni ametipositsioonide vaheliste suhete mudel. See on aluseks organisatsiooni liikmete omavahelistele suhetele, võimule, õigusele otsustada ja tööjaotusele. Organisatsiooni struktuuri loomisel on peaeesmärgiks töö efektiivne jaotamine (Virovere, Alas, lk 23, 2008).

Eesti Rahvusringhäälingu näol on tegemist funktsionaalse organisatsiooniga. Funktsionaalne organisatsioonistruktuur kujundatakse grupeerides ühte liiki tegevusi, ERR-i puhul: programmid, toimetused, tootmine ja tehnika, üldosakonnad ja arhiivid (Perens, lk 13-14, 1999). Lisaks võib öelda, et võimusuhted on selles organisatsioonis kujundatud hierarhiliselt. Struktuuriüksuste juhid alluvad vahetult juhatuse liikmetele ning allüksuste juhid vastavalt uudistetoimetuse juhatajale, tootmisteenistuse juhatajale või ETV peatoimetajale.

Juhatuse liikmete vastutus ja tööjaotus struktuuriüksuste töö juhendamisel, toetamisel ja kontrollimisel on järgmine (Eesti Rahvusringhäälingu Nõukogu, 2012):

- Programmide üksused, peatoimetajad – juhatuse esimees Margus Allikmaa
- Toimetuste üksused, peatoimetajad – juhatuse liige Hanno Tomberg
- Tootmise- ja tehnikaüksused – juhatuse liige Jaak Raie
- Üldosakonna ja arhiivide üksused – juhatuse liige Joel Sarv

Turunduse- ja uuringute osakond on eraldatud kaheks eraldi osakonnaks: turundusosakonnaks ja meediauuringute osakonnaks. Turundusosakond kuulub programmide all-üksusesse osutades teenuseid programmidele ja teistele allüksustele (müügiosakond, arhiivid). Meediauuringute osakond kuulub samuti programmide allüksusesse, korraldades uuringuid vastavalt nõukogu, juhatuse või programmide tellimusele, töötleb ja esitab ERR-i tegevust kajastava statistika Kultuuriministeeriumile, Statistikaametile, EBU-le ning teistele õigustatud isikutele (Eesti Rahvusringhäälingu Nõukogu, 2012).

Kõikide ETV toimetuste juhid alluvad ETV peatoimetajale. Narva, Pärnu ja Tartu stuudio alluvad omakorda otse uudistetoimetuse juhile (ibid, 2012).

Toimetuste üksuse koosseisu on moodustatud programmiteenistuse allüksus. Kuna ETV2 on kujunenud iseseisva programmiga ning arvestatava vaatajaskonnaga telekanaliks, on vajalik ka ETV ja ETV2 teleprogrammi võrdsetel alustel teenindava allüksuse olemasolu. Programmiteenistus korraldab raadioprogrammide saatekavade planeerimist ja saatekavadest teavitamist. Hankesaadete valiku ja õiguste omandamisele spetsialiseeruva allüksuse eest vastutab hanketoimetis (ibid, 2012).

Arendusosakond vastutab põhiliselt tehnika ja tehnoloogia arendusprojektide eest ning kõik kinnisvara arenduse, remondi ja hooldusega seonduv vastutus on koondunud kinnisvaraosakonda (ibid, 2012).

1.1.3 Eesti Rahvusringhäälingu sporditoimetus

Sport ja publik muutuvad ajas ning ka uusmeedia kanalid on taustsüsteemi ümber kujundanud.. Spordi kajastamise eesmärk ringhäälingus on olla atraktiivne, mobiilne ja paindlik. Sealjuures on ERR-i ülesanne tekitada huvi, luua eeskujusid ning hoida alal traditsioone (ERR, Saar Poll OÜ, 2010). Sellest tulenevalt teeb ETV Sporditoimetus tihedat koostööd raadio sporditoimetusega ning ERR-i spordiportaaliga (sport.err.ee).

ETV igapäevased spordiuudised on 2011. a sügisest eraldi saatena „Aktuaalse kaamera“ järel. Pühapäeviti toiumuvad pikemad tele- ja spordiuudiste saated, mille üheks kandvaks osaks on nädala kommentaar koos stuudioanalüüsi või pikema intervjuuga. Raadio spordiuudised on eetris neli korda päevas (Eesti Rahvusringhäälingu eelarve, 2013).

Aastal 2013 toodetakse ja vahendatakse otseülekandeid ja kokkuvõtteid tiitlivõistlustest ning teistest suurüritustest, mille vastu on televaatajatel suur huvi ja mis on traditsiooniliselt kuulunud ETV (ja Vikerraadio) programmi. Kavas on võetud ka võistlused, kus eestlased kuuluvad maailma tippu või selle lähedale. Uue projektina on ERR sõlminud kolmeaastase lepingu Tour de France-i velotuuri näitamiseks. Ülejäänud suuremad rahvusvahelised spordivõistlused, millelt sporditoimetus ülekandeid teeb, on murdmaasuusatamise MM Val di Fiemmes, laskesuusatamise MM Nove Mestos, sisekergejõustiku EM Göteborgis, iluuisutamise EM Zagrebis, Eesti jalgpallikoondise MM-valikmängud ja sõprusmängud, Eesti võrkpallikoondise MM-valikmängud, FIFA konföderatsiooni karikas jalgpallis ja kergejõustiku MM Moskvast. Lisaks on ERR omandanud õigused või huvitatud õiguste omandamisest laskesuusatamise IBU karika vahendamiseks Otepäält, Tartu suusamaratoni ülekandest, Eesti kergejõustiku meistrivõistlusest, Eesti korvpallimeistrivõistluste pool- ja finaalmängudest, EAA kergejõustiku galast Tallinnas, Finn klassi purjetamise MM-ist Tallinnas ja spordiaastat kokkuvõtvast galast Tallinnas. ETV kannab üle ka ka populaarset noorte kergejõustiku mitmevõistluse sarja TV 10 Olümpiastarti (Eesti Rahvusringhäälingu eelarve 2013).

1.1.4 Eesti Rahvusringhäälingu strateegia

ERR-i tegevuse raamistik ja põhiülesanded on sätestatud Rahvusringhäälingu seaduses. Organisatsiooni eesmärged ja ülesandeid täpsustab iga aasta alguses järgnevatel 1 + 3 majandusaastaks ERR nõukogu poolt kinnitatav arengukava. Selle kohaselt peavad rahvusringhäälingu programmid ja meediateenused kaasa aitama ühiskonnaliikmete ja- rühmade omavahelisele kommunikatsioonile ja ühiskonna sotsiaalsele sidususele. Oluline on kajastatavus erinevatest arvamustest ja tõekspidamistest. Avalik-õiguslikku ringhäälingut, mida ei mõjuta kildkondlikud poliitilised ja majanduslikud huvid, on nähtud avaliku mõtteruumi kaitsja- ja taastootjana ning demokraatia edendajana. (Eesti Rahvusringhäälingu seadus, 2007).

1.1.5 Eesti Rahvusringhäälingu väärtused, visioon ja missioon

Väärtused

Nagu Eestis nii ka laiemalt Euroopas on digiajastu, uue meedia areng, eraõiguslike meediaorganisatsioonide surve ja majanduskriis muutnud avalik-õiguslike ringhäälingute tegevuskeskkonna keerukamaks. Samas pole välised tegurid muutnud rahvusringhäälingu sotsiaalkultuurilisi väärtusi, pigem vastupidi – keerulistes oludes avaneb senisest ilmekamalt nende sisu. Rahvusringhäälingu olulisimad väärtused on:

- usaldusväärsus (ka objektiivsus ja tasakaalustatus);
- sõltumatus;
- professionaalsus;
- avatus (ka läbipaistvus);
- otsingulisus (ka loomingulisus);
- tõhusus

(Eesti Rahvusringhäälingu arengukava 2013)

Visioon

Rahvusringhääling on usaldusväärseim ja mõjukaim meediaorganisatsioon Eestis

Rahvusringhääling on mitmekesist sisu loov meediaorganisatsioon, mis peegeldab Eesti identiteeti, kannab ühiskäärtusi, teadvustab ja integreerib erinevaid sotsiaalseid ja kultuurilisi kuuluvusi ning nende muutusi. Avalik-õigusliku meediana on Rahvusringhääling Eesti kultuuri ja kodanikuühiskonna toetaja ning arendaja ja teiste samal eesmärgil tegutsevate organisatsioonide tõhus partner. Rahvusringhääling on poliitiliselt ja majanduslikult sõltumatu ning jätkusuutlik meediaorganisatsioon, olles meisterlik kõigis oma tegevustes. Rahvusringhääling on avatud nüüdiskultuurile ja uuele tehnoloogiale. Ajaloo ja kultuuri talletajana on Rahvusringhääling Eesti kultuuri digitaalne mälupeht. (Eesti Rahvusringhäälingu arengukava 2013)

Missioon

Rahvusringhäälingu missioon on arendada ja hoida Eestit

Eesti Rahvusringhääling:

- loob eri meediakanalites toimiva teabevõrgustiku kõigi Eestiga seotud inimeste vahel üle maailma
- toetab oma programmides euroopalikke väärtusi
- avardab Eesti inimeste maailmapilti
- harib avalikus mõttemuumis osalejaid
- kaasab inimesi Eesti riigi ellu
- innustab vaba arutelu
- edendab loomingulisust ja tegusust
- ühendab eri kogukondi ja põlvkondi
- kasvatab sallivust ja üksteisemõistmist
- väärtustab inimeste isiklikku elu ja perekonda
- kaitseb eetilisi põhiväärtusi

Nõnda hoiab ja edendab ERR Eesti riigi, rahva, keele ja kultuuri järjepidevust ajas ning ruumis (Eesti Rahvusringhäälingu arengukava 2013).

1.1.6 Eesti Rahvusringhäälingu eelarve

Eesti Rahvusringhäälingu eelarve (vt. Lisa 4. Üldeelarve) täpsustab ja vajadusel korrigeerib arengukavas seatud eesmärgid, arvestades algava aasta riigieelarve seadusega määratud eelarvelise toetuse suurust ning aasta jooksul toimunud arenguid ühiskonnas ja ERR-is. ERR-i rahastatakse riigieelarvest kultuuriministri ja Rahvusringhäälingu juhatuse esimehe vahel sõlmitava eelarvestrateegia järgi (Eesti Rahvusringhäälingu eelarve, 2011).

Rahvusringhäälingu juhatus koostab enne järgmise majandusaasta algust või hiljemalt kaks nädalat pärast riigieelarve vastuvõtmist Riigikogus eelarve, milles märgitakse kõik järgmise majandusaasta tulud, kulud ja finantseerimistehingud. Eelarve koostatakse tekkepõhiselt ning sellele lisatakse rahavoogude plaan majandusaastaks ja sellele järgnevas neljaks aastaks (Eesti Rahvusringhäälingu arengukava 2013).

Riigieelarvest rahastatakse eraldi artiklitega ERR-i tegevuskulusid ja investeeringuid. Aastad 2014 ja 2016 on spordisuursündmuste tõttu (OM, jalgpalli MM/EM) suuremate kuludega. Investeeringuvahendite arvel on võimalik ellu viia ERR-i kinnisvaraarendused kesklinna kinnistutel ning uuendada järk-järgult tehnilist baasi. Investeeringuvahendid kinnisvara ja tehnoloogia arendusteks kogusummas 4 mln eurot aastas võimaldavad Gonsiori 21 raadiomaja ja Kreutzwaldi 14 uudistemaja investeeringud ellu viia 2016. aastaks ning sellega seoses tekkivad finantskohustused tagasi maksta 2019. aastaks. Kolmas etapp kinnisvara arenduses, telestuudiole väljaehitamine uudiste- ja raadiomaja vahelisele alale või telemajade kapitaalremont on sama investeerimisvõimekuse jätkumisel võimalik ellu viia parimal juhul 2019. aastaks. Sellest tulenevad finantskohustused ulatuvad orienteeruvalt 2028. aastasse (Eesti Rahvusringhäälingu arengukava, 2013).

Rahvusringhäälingu 2013. aasta eelarvega planeeritud tulud ja kulud on tasakaalus. Riigieelarvega määratud põhitegevuse toetus on 23,818 mln €, mis on suurenenud võrreldes eelmise aastaga 490 tuhande euro võrra (eelarveline toetus 2012. aastal 23,328 mln €). Sihtotstarbelised eraldised riigieelarvest investeeringuteks on 1,917 mln €, mis on sama kui 2012. aastal. Tegevustoetuse struktuuris on olulisimaks muutuseks see, et 2013. aastal on 650 tuhat eurot mõeldud ETV2 programmi arendamiseks. Eelmisel aastal oli sama suur summa määratud ühekordse eraldisena olümpiamängude ülekannete kulude katmiseks. Täiendava

ressursina on riigieelarvelisele toetusele lisatud 460 tuhat eurot koosseisuliste tööjõukulude kasvuks, mis annab osalise katte 2010. aastast kehtiva palgakärpe lõpetamiseks (Eesti Rahvusringhäälingu eelarve 2013).

Rahvusringhäälingu tulud on:

- iga-aastane eraldi riigieelarvest;
- tulud oma saadete ja meediateenuste ülekande- ja levitamiseõiguse müügist;
- tulud arhiivimaterjalide kasutada andmisest tulunduslikuks tegevuseks;
- tulud Rahvusringhäälingu vara müügist;
- kingitused ja annetused, mis ei ole käsitatavad sponsorlusest saadava toetusena;
- intressid ja muud finantstulud;
- Rahvusringhäälingu toodete ja teenuste müügi tulud, mis ei ole vastuolus Rahvusringhäälingu eesmärkidega;
- sihtotstarbelised projektitoetused;
- muud Rahvusringhäälingu tegevusest saadud tulud, mis ei ole vastuolus Rahvusringhäälingu eesmärkidega ja mille on heaks kiitnud Rahvusringhäälingu nõukogu.

(Eesti Rahvusringhäälingu eelarve, 2011)

2. SÜNDMUSE PLANEERIMISE JA TOOTMISPROTSESSIDE KIRJELDUS

2.1 Spordireportaažide vaadatavus

Sotsiaal- ja turu-uuringute firma Saar Poll OÜ viis oktoobris 2010 läbi fookusgrupiintervjuud, mille eesmärgiks oli teiste seas koguda hinnanguid spordi kajastamisele Eesti Rahvusringhäälingu programmides (Eesti Rahvusringhäälingu fookusgrupiuuring, Saar Poll OÜ, 2010).

Spordiekspertid (nende seas esindajad spordiliitudest ja alaliitudest, EOK, ajakirjanikud, sporditoimetajad, haridussektori esindajaid jt) hindavad ERR-i spordiülekandeid ja -reportaaže atraktiivseteks ja kvaliteetseks, mida võimaluse korral eelistatakse vaadata just televisiooni vahendusel (mitte internetist), eelistatult kvaliteetse eestikeelse kommentaariga. Väliskanalite poole pöördatakse enamasti vaid juhul, kui ETV-st antud mängu, sõitu või võistlust vaadata ei ole võimalik (Eesti Rahvusringhäälingu fookusgrupiuuring, Saar Poll OÜ, 2010).

Üldist uudistevoogu jälgitakse enamlevinud Eesti meediakanalites:

- Uudiseid, võistluste ülekandeid, reportaaže teles (ETV spordiuudised, vähem Kanal 2 ja TV 3)
- Trükis (Postimees ja Õhtuleht infoallikana, EPL ja EPL Spordileht sügavamate diskussioonide jaoks);
- Veebis (Postimees Online, EPL Online, Delfi) ja teatud määral ka raadios (“Mehed ei nuta” Kuku raadios, erinevate kanalite uudised);

- Teisalt jooksevad stabiilse infovoona paralleelselt kõrval väliskanalid: soome-, vene- ja inglisekeelsed telekanalid (Yle 2, Eurosport, Viasat Sport, Viasat Sport Baltic, NTV kanalid), samuti internetiportaalid;
- Eelmainitule lisandub igaühe kitsama huvialaga seonduv (nt suusatamine, korvpall, kergejõustik, rattasõit, purjetamine vms), mille kohta otsitakse teavet internetist (muuhulgas suhtlusvõrgustikest, kui keegi tuttavatest võistlustel koha peal viibib, või erialastelt veebisaitidelt), aga ka muukeelsetest telekanalitest (NTV Basketball jt).

Rahvusringhääling lähtub oma kajastuspõhimõtetes spordiala vaadatavusest, kuid tegutseb sealjuures ka selle nimel, et väiksemad ja vähetuntud alad saaksid kajastatud, sest vaatajate spordieelistused on erinevad. Ühest küljest on avaldatud arvamust, et ERR peaks suuri projekte planeerima põhjalikult ehk siis keskenduma suurtele võistlustele, populaarsetele spordialadele ja tuntud sportlastele. Teisalt ollakse seisukohal, et ERR-i rollide hulka peab kuuluma ka spordi populariseerimine, vaatajaskonna üldine harimine ning kasvatamine.

Olles kooskõlas ekspertide arvamusega, kajastab Eesti Rahvusringhääling võrkpalli MM valikmänge, mille näol on ühest küljest tegemist Eesti spordi populariseerimisega, teisalt omab see ka rahvusvahelist tähtsust, kuna on eeleapiks võrkpalli maailmameistrivõistlustele 2014. aastal. Seega rahuldab mängude ülekandmine asjassepühendatute soove, lähtudes sealjuures ka üleriigilisest huvist.

2.2 Sündmuse eesmärgid

Eesmärkide püstitamine aitab produtsendil kontrollida, kavandada ja juhtida oma projekti kulgu, et paremini saavutada ootuspäraseid tulemusi. Väärtused, põhimõtted ja prioriteedid, millest juhinduda, on vajalikud eelkõige selleks, et saada üle takistustest ning toibuda tagasilöökidest ja ebaedust (Scholtes, lk 194, 2001). Seega annab eesmärkide püstitamine võimaluse projekti paremini ja põhjalikumalt planeerida, kuid on sealjuures ka aluseks hilisemale eneserefleksioonile. Sellest tulenevalt on läbimõeldud eesmärkide püstitamine tähtis ning tulemuste maksimeerimiseks vältimatu.

Antud eesmärgid tuginevad autori eneseteostuslikele eelistustele, kuid on samaaegselt kooskõlas ka Eesti Rahvusringhäälingu põhiväärtuste, missiooni ning visiooniga.

Projekti põhieesmärkideks olid:

- Kaasata inimesi otse sündmusesse, avardades nende teadmisi spordist ning tutvustades Eesti võrkpallurite paremikki
- Kajastada ETV2-s Eesti võrkpallurite osalemist võrkpalli MM valikturniiris, mis muul moel ei jõua paljude vaatajateni
- Selgitada vaatajatele võrkpalli võistluse põhimõtteid ja mängureegleid
- Informatiivselt, täpselt ja operatiivselt viia vaatajateni teavet otse mänguplatsil toimuvast
- Edastada tehniliselt korrektne (laitmatu heli- ja pildikvaliteediga) väljund sündmusest televaatajateni, et kindlustada Eesti Rahvusringhäälingu mainet kui professionaalne ning kvaliteetsete produktsioonidega meediaorganisatsioon Eestis
- Populariseerida Eesti võrkpalli ning suurendada selle vaadatavust televisiooni vahendusel

Projekti alaeesmärkideks olid:

- Luua häid sidemeid edaspidiseks koostööks Eesti Võrkpalli Liiduga, et tagada võrkpallivõistluste ülekandmise jätkusuutlikkus Eesti Televisioonis
- Luua meeskonnasiseselt parimad võimalikud tingimused sujuvaks ja tõhusaks koostööks, et kõikide valdkondade eest vastutavate inimeste töö moodustaks kokku kvaliteetse tervikprodukti

Projekti kaudne eesmärk oli:

- Populariseeda ja tutvustada huvilistele Eesti sporti ning luua eeskujusid, mille tulemusena kasvaks eelkõige noorte seas huvi spetsiifilisemalt võrkpalli vastu, kuid kaudsemalt spordi ja sportimise vastu üldiselt.

2.3 Sihtgrupid ja huvigrupid

Projekti sihtgrupp on inimesed või grupid, kellele projekti tulemus on suunatud või kes projektist otseselt või kaudselt kasu saavad (Salla, lk 26, 2004).

Antud ülekanded olid suunatud igas vanuses spordihuvilistele (sh hobi- ja profisportlased), kuid olid kindlasti mõeldud ka spetsiifilisemalt võrkpallist huvituvatele inimestele. Väga oluline sihtgrupp, kellele spordikajastuste valguses ERR-i sporditoimetuse senisest enam soovis tähelepanu pöörata – olid noored. Noorte huvid ja väärtushinnangud on pidevas muutumises ning sageli jääb sport tagaplaanile, mistõttu püüab Rahvusringhääling aidata kaasa spordi populariseerimisele just selles sihtrühmas. Püstitatud eesmärkidest lähtuvalt saab seda teha läbi järjepideva harimise ja teadmiste avardamise, kaasaegsete ja põnevate spordireportaažide tegemise ning inspireerivate eeskujude loomise.

Huvigruppe saab liigitada kaheks: 1) Teadvustatud ühiste huvide nimel tegutsev ühendus (nt. mittetulundusühendus, liikumine, katusorganisatsioon või võrgustik) või 2) Inimesed või organisatsioonid, kelle huvid mõnes küsimuses ühtivad (Reitav, 2011).

Huvigruppidenä on mõeldud rühmitusi kes võisid tunda huvi ülekande vastu ning oma tegevusega ülekande vaadatavust ja järelkajastust mõjutada. Huvigruppide hulka võib antud sündmuse kontekstis kindlasti lugeda (võrkpalli)treenereid ning spordieksperthe (esindajad spordiliitudest, ajakirjanikud, spordireporterid jt). Nende gruppide ühiseks huviks on kindlasti võrkpalli (ja ka spordi) populariseerimine Eesti rahva seas ning tähtsa mängu täpne, informatiivne ja nõuetekohane kajastamine.

2.4 Meeskond ja nende tööülesanded

Iga projekti edu taga seisab hoolikalt valitud meeskond, kelle jõupingutused moodustavad kokku ühtse toimiva terviku. Meeskonnaks loetakse tavaliselt kuni 15-liikmelist pidevalt koos töötavat gruppi, mille liikmed mõjutavad üksteist ja koordineerivad oma tööd spetsiifilise eesmärgi saavutamiseks (Siimon, Türk, lk 230-231, 2003). Meeskonda iseloomustavad: määratletud

liikmelisus, ühine infovõrgustik, jagatud eesmärk, ühised sihid, rühmateadvus, vastastikune sõltuvus, koostöimimine ja võime tegutseda ühtemoodi (Brooks, lk 101, 2006). Vastava projekti meeskond lähtuski oma tegevuses antud põhimõtetest, tänu millele sai võimalikuks ka oodatav tulemus. Meeskond sai moodustatud oma valdkonna professionaalidest ja asjatundjatest.

Ülekande valmimisse panustasid 15 oma ala spetsialisti: produtsent, režissöör, helirežissöör, reporter-toimetaja, spetsialist-reporter, EVS operatoor, seitse välioperaatorit, videosalvestusoperaator ja tiitriassistent/arvutigraafik.

Tehnilise meeskonna valik langetati produtsendi ja režissööri omavaheliste läbirääkimiste tulemusena. Režissöör andis produtsendile teada, milliseid tehnilisi vahendeid ning tehnilist meeskonda on võrkpalli kolmepäevaseks otseülekandmiseks Tallinnast väljas (Rakveres) vaja. Seejärel vaadati vajadused üle ning leiti optimaalseimad võimalused nende vajaduste rahuldamiseks nii, et projekt eelarves püsiks. Selle tarbeks tehti mitmeid kordi kärpeid meeskonnas ning korrigeeriti ka eelarvet.

Meeskond täitis oma ülesandeid oma erialavaldkonnast lähtuvalt. Ühe saate või ülekande valmimise protsessi võib jagada kolme etappi: saate eeltootmine ehk saadet planeerivad ja ettevalmistavad tegevused, saate tootmine ehk konkreetset toimingut saate produtseerimiseks selle toimumise perioodil ning saate järeltootmine ehk saatejärgsed toimingud ning aruandlus. Meeskonnaliikmed, kelle ülesanded hõlmasid kõigis kolmes protsessis osalemist, olid produtsent ja režissöör. Eeltootmis- ja tootmisprotsessides osalesid reporter-toimetaja ning spetsialist-reporter, helirežissöör, operaator lavastaja ning EVS operaator ja arvutigraafik/tiitriassistent. Ainult tootmisprotsessis osalesid välioperaatorid. Videosalvestusoperaator lisandus saate järeltootmisprotsessis.

Järgnevalt annab töö ülevaate kõigi meeskonnaliikmete vastutusaladest, põhilistest tööülesannetest ja tegevustest antud projekti raames.

Autori tegevused produtsendina olid:

- 1) Saate eeltootmine
  - Määratles eesmärgid ning koostas stsenaariumi koostöös režissööri ja reporter-toimetajaga

- Sisestas ülekande loomiseks ning tootmisse panemiseks vajalikud andmed ERR-i saadete andmebaasi „Kriimsilm”
- Broneeris ülekandejaama
- Tegi töötajate valiku koostöös režissööriga ja määras neile ülesanded
- Rääkis läbi partneri – Eesti Võrkpalli Liiduga
- Pidas regulaarseid koosolekuid olemaks kursis projektis toimuvate edasiminekutega

2) Saate tootmine

- Määratles ülekande-spetsiifilised faktorid: sarjalisus (tsükkel) eetri tüübid (otseeeter), žanr (tõsielulised žanrid \ reportaaž), toodangu liik (omasaade) edastamisviis (otseülekanne), sihtrühm, ühe mängu ja ühe päevatöö pikkus, pildikvaliteet (värviline), pildi suhe (16:9), video kvaliteet jms
- Koostas tootmisplaani ja eelarve ning esitas tellimused koostöös režissööriga
- Jälgis pidevalt, et ülekande tootmisel oleks tehnilisi vahendid kasutatud otstarbekalt ja tulemuslikult
- Kooskõlastas ja seejärel kinnitas asjasse puutuvate isikutega tehnilised vajadused, ülekantavate saadete arvu (kolm), kellajad (19.55 – 22.15) ning kanali (ETV2)
- Kontrollis, et ülekande tootmisressurss oleks tellitud vastavalt juhisele, ülekandele ettenähtud tootmisressursile, eelarvele ja tähtaegadele
- Pidas tööjõukulude- ning aja- ja palgaarvestust
- Vormistas töölähetused (ülekanne toimus Tallinnast väljas Rakveres)

3) Saate järeltootmine

- Tegi ära muusikalehtede autoriaaruandluse
- Võttis vastu arved ning kandis kulud õigete kuluartiklitega õige kuluüksuse ja õige projekti alla
- Teostas ülekandejärgseid tegevusi/arundlust (eelarve täituvus, kuluaruandlus, arvearuandlus, reitingud, tagasiside koosolekud jms)

Režissööri põhilised tööülesanded:

1) Saate eeltootmine

- Koostas ülekannete režiistsenaariumi ja võtteplaani. Võtteplaani valmistati ette lähtuvalt ülekande ideekavandist (tegemist konkreetset võrkpalli ülekandega) ja ülekande reporter-toimetaja ja helirežissööri ettepanekutest, millele produtsent andis oma heakskiidu

2) Saate tootmine

- Töötas koos operaatoritega läbi ülekande pildikultuuri, helioperaatoriga ülekande helirežii, arvutigraafikuga töötas läbi ja kiitis heaks ülekande graafilised lahendused
  - Vastutas ülekande võttepaiga ja ülekandes osalejate paigutuse eest
  - Tellis ressursid vastavalt ülekande produtsendilt saadud juhisele, tuginedes ülekande ettenähtud tootmisressursile, eelarvele ja tähtaegadele
  - Kontrollis ülekande salvestuse alguseks üle võttepaiga kujunduse, illustratiivse materjali jms valmisolekut
- 3) Saate järeltootmine
- Sisestas vajalikud andmed „Kriimsilma” programmi enne ülekande algust ning täiendas andmeid pärast ülekande eetris olekut
  - Valmistas arhiveerimiseks ette ülekandes kasutataud videomaterjali ning esitas selle koos infokandjaga sporditoimetuse arhiivirežissöörile

Helirežissööri põhilised tööülesanded olid:

Olulisim ülesanne oli vastutada selle eest, et ülekande heli oleks kvaliteetne.

- 1) Saate eeltootmine
- Tutvus enne ülekannet stsenaariumiga
  - Ettevalmistuspäeval tutvus salvestuspaigaga ning selle akustiliste võimalustega
  - Konsulteeris saate režissööriga oma tähelepanekute asjus ning juhindus oma töös režissööri korraldustest
- 2) Saate tootmine
- Juhendas meeskonda seadmete paigaldamisel kaameraproovi käigus ja ülekannete ajal
  - Hoolitses selle eest, et helitrakt oleks korras ja kvaliteetne heliülekanne võimalik
  - Andis nõusoleku saate režissöörile ülekande alustamiseks

Reporter-toimetaja ning spetsialist-reporteri põhilised tööülesanded olid:

Reporter-toimetaja ning spetsialist-reporter erinesid teineteisest selle poolest, et reporter-toimetaja on sporditoimetuse koosseisuline töötaja, spetsialist-reporter on seevastu vastava spordiala ekspert, kes palgati organisatsiooniväliselt ainult konkreetse ülekande jaoks. Nende tööülesanded antud projekti raames olid aga samad:

- 1) Saate eeltootmine
- Koostasid saate stsenaariumi koostöös režissööriga ja produtsendiga enne saate tootmise alustamist
  - Otsisid kokkulepitud tähtaegadeks välja vajalikud abimaterjalid

- Esitasid kokkulepitud tähtjaks kõik ülekannete eetrisse andmiseks vajalikud turundustekstid ja laiendid.
  - Tegid jooksvalt koostööd režissööriga, et teha ettepanekuid ning rääkida läbi parimad lahendused ülekannete salvestamiseks
  - Esitasid kokkulepitud tähtjaks kõik ülekannete eetrisse andmiseks vajalikud turundustekstid ja laiendid
- 2) Saate tootmine
- Juhindusid oma töös kokkulepitud stsenaariumist ja ajalisest mahust
  - Kommenteerisid kolmel päeval otseülekandena võrkpalliväljakul toimuvat

Operaator lavastaja ja välioperaatorite ülesanneteks olid:

- 1) Saate eeltootmine (selles osales ainult operaator lavastaja)
  - Tutvus ülekande režiistsenaariumi ja võtteplaaniga
  - Selgitas koostöös režissööriga välja telesaate tootmise tehnilise lahenduse ja pildikultuuri
  - Tutvus ülekande toimumispaigaga
  - Määras kindlaks, kuhu paigutada kaamerad ning pani paika ülekande pildilise ülesehituse
- 2) Saate tootmine (selles osales nii operaator lavastaja kui välioperaatorid)
  - Võtsid üles mängu vastavalt nõuetele
  - Aitasid tehniliselt ja visuaalselt kaasa kvaliteetsete ülekannete tootmisele
  - Vastutasid ülekantava materjali tehnilise kvaliteedi eest.
  - Lähtusid ülekande tegemisel režiistsenaariumist ja võtteplaanist
  - Kontrollisid ja vastutasid selle eest, et võtte alguseks oleksid kaamerad ja lisaseadmed töökorras

EVS operaatori (videomonteeriija) ülesanneteks olid:

- 1) Saate eeltootmine
  - Teostas ülekande montaaži vastavalt režiilistele ja tehnilistele nõuetele
  - Kontrollis saate eel videomikserpuldi korrasolekut ja vajaminevate kommutatsioonide teostatavust ning videoserveri juhtimist iNews-i playlistist
- 2) Saate tootmine
  - Salvestas ülekannet vastavate lõikude kordusesse laskmiseks
  - Andis ülekande eetrisse vastavalt režissööri korraldustele

Videosalvestusoperaatori ülesanneteks oli:

- 1) Saate järeltootmine

  - Korrigeeris salvestatud ülekannet ja andis materjali üle produtsendile

Arvutigraafiku/tiitriassistendi tööülesanneteks olid:

- 1) Saate eeltootmine ja tootmine

  - Töötas välja ülekande kunstilis-graafilised lahendused
  - Tagas vastavalt režissööri juhistele saate graafilise kujundamise (2D ja 3D arvutiprogrammidega)
  - Pakkus välja kunstiliselt kaasaegseid lahendusi ülekande terviklahenduste väljatöötamisel
  - Tegi saate visuaalse kujunduse
  - Kujundas kirjalikust stsenaariumist lähtudes saate tiitreid, joonised, tabeleid, diagramme jne
  - Kujundas saatega kaasnevad lisamaterjalid (DVD ümbris)

2.5 Kokkuvõtte ettevalmistavatest, läbiviivatest ning järeltegevustest

Võrkpalli valikmängude ülekandmise planeerimist alustati Eesti Rahvusringhäälingu sporditoimetuses jaanuaris 2013. Kui mängude ülekandmine oli kindel, broneeriti esimese tegevusena maikuuks ära ülekandejaama buss IRIS. Ülekandejaam tuleb panna kinni aegsasti, sest välisvõtteid toimub ERR-is väga palju ning seetõttu on oluline kolleege oma plaanidest viivitamatult teavitada. Pärast seda võisid alata läbirääkimised koos režissööri ja toimetuse juhiga, et arutada projekti käigu ja rahaliste võimaluste üle ning seada eesmärgid.

Toimusid regulaarsed koosolekud, kus arutati edasiminekute, edasiste tegevuste ja ülesannete üle. Veebruari keskpaigaks oli valminud esialgne eelarve, millele toetudes võis hakata tegema meeskonna- ning tehniliste vahendite valikuid. Viimased said lõplikult kinnitatud märtsikuuks. Veebruaris sisestas produtsent kõik vajalikud tehnilised ja sisulised andmed ERR-i saadete andmebaasi „Kriimsilm”. Telekanali valik ning täpsed kellajad täpsustusid aprilli keskpaigaks. Seda seetõttu, et alles selleks ajaks olid peetud ära läbirääkimised Eesti Võrkpalli Liiduga, kes kinnitas mängude alguse ning lõpuajad.

Mai alguses telliti saateprogrammi kaudu ära vajalikud tehnilised siseteenused. Ühtlasi allkirjastati mais leping Eesti Võrkpalli Liiduga, milles sätestati ERR-i ülekandmise ainuõigused mängudele. Lepingud sõlmiti ka spetsialist-reporteritega ülekannete perioodiks. Reporterid otsisid mais välja vajaliku info mängude kommenteerimiseks. Tehniline meeskond sõitis 23. mail Rakverre kohale, et vajalik tehnika üles panna ning ruum üle vaadata. Tehnilise meeskonnaga polnud produtsendil regulaarne kokkupuude vajalik, seega ei osalenud nemad tavaliselt ka projekti koosolekutel. Nende töö puudutas enamasti vaid saate toomist ehk ülekandmist 24.-26. mail. Küll aga oli tarvis neile aegsasti edastada informatsioon sündmuse toimumisaegadest, tööaja pikkusest, ülekande toimumise kohast ning transpordist.

Pärast ülekannet toimusid järeltootmistegevused ning otste kokkutõmbamine. Produtsent vaatas üle saadete andmebaasis olevad andmed ning märkis saate lõppenuks. Lisaks vaatas ta üle eelarve ning täitis ära vajalikud aruanded. Pärast neid toiminguid vaatas autor üle erinevad arved ja lepingud ning koostas tööaja- ja palgaarvestuse tabeli. Reporterid esitasid pärast ülekande toimumist arhiveerimiseks vajaliku dokumentatsiooni arhiivirežissöörile, kes paigutas need spordiarhiivi. Pärast neid tegevusi oli projekt lõppenud.

2.6 Sündmuse rahastamise ja eelarve kirjeldus

Rahvusringhäälingu juhatus koostab enne järgmise majandusaasta algust või hiljemalt kaks nädalat pärast riigieelarve vastuvõtmist Riigikogus eelarve, milles märgitakse kõik järgmise majandusaasta tulud, kulud ja finantseerimistehingud (Eesti Rahvusringhäälingu arengukava, 2013).

ERR eraldab oma üldeelarvest (vt. Lisa 4. Üldeelarve) raha kõikidele toimetustele võttes arvesse toimetuste projektide arvu ja mahtu, tegevus- ja juhtimiskulusid, palgakulusid, maksukulusid jms. Sporditoimetusel on ees majandusalaselt väljakutseid pakkuvad ajad, sest tulemas on sellised suured ja kulukad projektid nagu Sotši OM ja jalgpalli MM. Küll aga on sporditoimetus ERR-is tõestanud end kui väga hästi majandavat üksusust, mistõttu ei ole väljakutsed ületamatud.

Sporditoimetuse juht palus antud projekti ning üksusega seonduvaid kulutusi hoida konfidentsiaalsena, mistõttu annab järgnev ülevaate projekti eelarvest protsendipõhiselt.

Sporditoimetuse 2013 aasta kogueelarvest planeeriti 0,9% võrkpalli MM-valikmängude ülekannete tootmisele. See oli ka antud projekti ainsaks rahastusallikaks. Eelarve koostamist projektile alustati jaanuaris ning kuna esialgne variant kujunes plaanitud kulukamaks, tuli selles teha korrigeeringuid. Otsekuludes on keerulisem muudatusi teha, sest see hõlmab tööjõu- ja palgakulutusi ning fikseeritud edastamiskulu. Seega tuli hoida kokku tootmiskulude arvelt, mistõttu pidi rezissöör oma tehnilistes soovides olema tagasihoidlikum. Pika planeerimise tulemusena suudeti projekti kulutused mahutada eelarve piiridesse.

Eelarve koosnes otse- ja tootmiskuludest. Otsekuludele oli eelarvest planeeritud 28% ehk siis umbes neljandik kogueelarvest; ülejäänud 72% moodustasid ERR-i sise-tootmisteenused. Otsekulude hulka kuulusid: koosseisuliste ja mittekoosseisuliste meeskonnaliikmete tööjõukulud (tehnilise meeskonna tööjõukulu arvestati tootmiskulude alla), edastamiskulu (tellitavad sideliinid), erinevad maksud ja salvestusmaterjalid (3 DVD'd). Tootmiskulud koosnesid erinevatest ERR-i tehnilistest siseteenustest. Need said jaotatud eraldi päevade lõikes: ettevalmistuspäeva kulud moodustasid kogu tootmiskulutustest 5%; reedese päeva tootmine moodustas 32%; laupäevase päeva tootmine 27% ning viimane ja kõige kallim – pühapäevane tootmispäev 36%. Reedese ja pühapäevase tootmispäeva kulud olid suuremad, sest sinna sisse olid arvestatud ka meeskonna ja ülekandejaama transport sihtkohta ja tagasi ning hilisemad tootmistegevused (nt videosalvestus). Ülekandeid tehti kokku seitsme erineva kaameraga.

Eelarve sai valikmängude väärilise ülekandmise nimel koostatud optimaalseimal ja kompaktseimal viisil. Tehniliste teenuste ning tööjõu kasutus oli igati produktiivne, mistõttu oli ka projekti väljund kvaliteetne.

2.7 Sponsorlus, partnerlus ja turundus

Sponsorlus on igasugune kommunikatsioon, millega sponsor endale ja spondeeritavale poolele vastastikuse kasu saamiseks pakub lepingu alusel rahastamist või teistsugust toetust, eesmärgiga luua positiivne seostatus oma maine, kaubamärgi, toodete või teenuste ning spondeeritud ürituse, ettevõtmise, organisatsiooni või isiku vahel. Sponsor on iga ühendus või juriidiline isik, kes

pakub spondeerimise eesmärgil rahalist või muud toetust ja spondeeritav pool on iga füüsiline või juriidiline isik, kes saab seoses ettevõtmise või üritusega otseselt või kaudselt toetust sponsorilt (ERAL, 2013).

Rahvusringhääling ei edasta reklaami ja otsepakkumist ega võta vastu sponsorlusest saadavat toetust. Rahvusringhäälingu nõukogu võib lubada reklaami või sponsorteabe edastamist Rahvusringhäälingu saadetes või meediateenustes erandkorras (Rahvusringhäälingu seadus, 2007).

Seega on reklaami ja sponsorteabe edastamine ERR-is tugevasti reguleeritud ja lubatud vaid vähestel juhtudel. Õiguse sponsorteabe edastamiseks on Rahvusringhäälingu nõukogu andnud vaid üksikutele spordi- ja kultuurisaadetele. Antud projekt pole võrreldes mõne teisega nii kaalukas, mistõttu see nendele õigustele ei kvalifitseerinud. Võimalus telekanalis sponsorteavet edastada on kahtlemata sponsorile väga atraktiivne. Kui projektil see võimalus puudub, pole alaliidud või organisatsioonid sageli koostööst huvitatud, sest kergem on minna üle mõnda kommertskanalisse, kus piiramatud reklaamivõimalused on olemas. Sellest tulenevalt puuduvad antud projektil sponsorid (siinkohal tuleb teha vahet võrkpallimängu sponsoreerimise ning võrkpalli ülekandmise sponsoreerimise vahel).

Partnerlus on kahe või mitme ühenduse või asutuse ühine töö. Kusjuures ükski osapool ei võta vastu otsuseid ühepoolselt. Koostöö eesmärgid, tegevuskava ja vahendid otsustatakse koos; partnerluse näol on tegemist rohkema kui lihtsalt konsulteerimisega (Reitav 2011).

Projekti koostööpartneriks oli Eesti Võrkpalli Liit. Võrkpalli Liidu huvi koostööle seisnes selles, et võrkpallimängud said olulist eetriaega, mistõttu said nad propageerida ja tähelepanu tõmmata Eesti võrkpallile. ERR-i huvi koostööle seisnes selles, et saada ainuõigused võrkpallimängude ülekandmiseks rahvusringhäälingu telekanalis, et säilitada konkurentsivõimet teiste telekanalite ees. Võrkpalli Liidu esindajaga lepiti kokku ülekannete pikkused, kuupäevad, kellaajad ning telekanal.

Rahvusringhääling võib tutvustada ennast, samuti oma programme ja saateid ning nendest tulenevaid tooteid (Rahvusringhäälingu seadus, 2007). Seega käis põhiline turundustegevus ERR-i enda kanalite kaudu. Turundustekstid ja laiendid (mis läksid telekavasse) olid reporter-toimetaja koostada (vt Lisa 6. Laiendid / Turundustekstid). Reporter-toimetaja valmistas ka

võrkpalli ülekannete „promod” ehk tutvustavad ja reklaamivad treilerid. Promosid lasti ERR-i kanalites kolm korda päevas perioodil 18.05.2013 – 26.05.2013. Vaatajaid hoidsid temaatikaga kursis ETV spordiuudised, mis tegi 26. mail kell 21.40 ka otselülituse Rakverest valikturniiri otsustavast mängust (Eesti – Läti vastasseis). Lisaks sellele edastas teavet ERR-i spordiportaal, milles koostatud uudised said propageeritud ka sporditoimetuse ning ETV2-e Facebooki lehekülgedel. Lisaks tegi mõningast promo mängudele Rakveres ka Eesti Võrkpalli Liit.

2.8 Reitingud

Reiting televisioonis tähendab majapidamiste arvu, kelle televiisor on ülekande või saate toimumise hetkel keeratud vastava kanali peale kindlaks ajaperioodiks, mida omakorda jagatakse majapidamiste koguarvuga, kes omavad televiisorit (BusinessDictionary.com, 2013, 26.05.2013).

Võrkpalli MM valikmängude reitingud (vt. Lisa 5. Reitingud) olid esimesel ülekandepäeval 1,3% (16 000 vaatajat keskmiselt saate minuti kohta), teisel ülekandepäeval 1,4% (18 000 vaatajat keskmiselt saate minuti kohta) ning viimasel päeval 1,5% (19 000 vaatajat keskmiselt saate minuti kohta).

Oodatav optimaalne reiting saate kohta oli 2% (vt Lisa 2. TLP), mistõttu võib öelda, et reaalne tulemus jäi natuke madalamaks ehk keskmiseks. Küll aga ongi reitinguid praktiliselt võimatu ette ennustada ning tulemusi mõjutavad alati väga erinevad tegurid. Antud mängud algasid üsna hilisel ajal ning langesid kokku kanalis ETV näidatava Aktuaalse Kaameraga ning Spordiuudistega, mis on ühed vaadatuimad saated Eestis. Konkureerivaid saateid erinevatest žanritest pakkusid samal ajal ka teised Eesti telekanalid, rääkimata väliskanalitest. Lisaks on statistiliselt kanali ETV2 vaatajanumbrid väiksemad kui kanalil ETV. Ühtlasi tuleb tõdeda, et võrkpall pole veel saavutanud Eestis nii suurt populaarsust kui näiteks korvpall ja jalgpall (mõlemil reitingud tavaliselt 5-6%) või suusatamine (reiting enamasti 4-5%).

Sellegipoolest pole „keskmine“ reitingu näit halb ning selle tõusev joon päevade lõikes näitab huvi stabiilset suurenemist. Sellest tulenevalt võib täheldada, et õnnestus tõmmata tähelepanu Eesti spordile ning võrkpalli mängu populariseerimisele läbi ülekannete kaasa aidata.

2.9 Aruandlus ja hindamine

Projekti aruandlus täidab mitut eesmärki. Esmalt aitab see dokumenteerida projekti käiku, tehtud otsuseid, muudatusi ja järeldusi. Lõpparuanne dokumenteerib kogu info, millest on kasu nii projektijuhile kui ka meeskonna liikmetele (Duffi, 2010, lk 85).

Sündmuse lõppedes on alati mõistlik teha kokkuvõtted toimunust ning hinnata projekti edukust. Pärast ülekannete toimumist vaatas produtsent üle, kas saate sisestamisprogrammis on ülekandel kõik andmed korrektsed, kõik väljad täidetud ning kõik eetrisoleku aruanded lõpetatud. See on põhjaliku ülevaate saamiseks oluline iseendale, kuid tähtis ka kava planeerijatele, kes teevad saadetest statistilised aruanded, mis omakorda on vajalikud juhatusele. Pärast ülekande lõppu vaatas produtsent üle ka projekti eelarve ning hindas selle korrektsust ja täituvust. Pärast seda andis produtsent eelarvele endapoolse lõpliku kinnituse. Ühtlasi teostas produtsent muusikalehtede aruandlust, mis spordiülekannetel väljendub tavaliselt saatepea või konkreetse spordiala jaoks loodud tunnusmuusika kasutamises. Pärast neid toiminguid ja ülekande arhiveerimist võib ERR-is projekti lugeda lõppenuks.

Meeskondlik koostöö sujus väga hästi, sest kui kõigile oli antud kätte täpne ettekujutus oma ülesannetest ja vastutusvaldkonnast, oli neid väga kerge koordineerida. Meeskond teostas oma tööd väga professionaalsel tasemel, mistõttu oli ka sündmuse väljund kvaliteetne. Pärast sündmuse toimumist kohtusid meeskonnaliikmed toimetuse koosolekul, mille käigus arutati veel üheskoos toimunu üle. Lisaks sellele avaldasid meeskonnaliikmed teineteisele tehtud töö eest tunnustust ning väljendasid valmisolekut koostööks ka edaspidi.

Täidetud said projekti peaesmärgid, sest ülekanded said edastatud korrektselt, teostus oli professionaalne ning meeskonnatöö sujuv. Mida võis aga märgata 24. mai ülekandel kell 20.18, oli umbes viie-sekundiline tehniline viperus helikvaliteedis. Tegemist oli helirežissööri eksimusega edastuskanali valikul. Õnneks märgati viga kiirelt ning see parandati sekundite jooksul. Ülejäänud teostus sujus viperusteta ning tänu sellele õnnestus vaatajates kindlasti tekitada huvi ja sümpaatiat võrkpallimängu vastu ning ehk ka spordi vastu üldisemalt.

Projekti reitingu näit oli keskmine, kuid tõusev päevade lõikes. Seda võib lugeda igati heaks tulemuseks. Lisaks sellele on tõenäoline ka koostöö jätkumine Eesti Võrkpalli Liiduga, mis kindlustab võrkpallimängude ülekantavuse jätkusuutlikkuse ERR-i telekanalites.

Võib öelda, et meeskonnatöö sujus edukalt nii sündmuse ettevalmistusperioodil, sündmuse toimumise päevadel kui ka ülekannete järgselt. Arusaamatusi, konflikte ega möödarääkimisi ei tekkinud.

Ülekanded algasid minuti täpsusega õigetel aegadel, kuid lõppesid planeeritust erinevalt. Planeeritud lõpuajad olid kõigil kolmel päeval kell 22.15, kuid 24. mail lõppes ülekanne kell 22.10 ning 25. mail kell 21.35. Vaid 26. mai ülekanne jäi täpselt planeeritud aja piiridesse. Kaks mängu lõppesid oodatust varem sellepärast, et võrkpallivõistlustel on võidukas see meeskond, kes võidab viiest geimist kolm – pärast seda on mäng läbi. Kahes esimeses mängus saavutati geimide võidud oodatust kiiremini. Otseülekannete puhul ei ole võimalik alati täpselt ette ennustada, kui palju aega võib mängule kuluda, mistõttu planeeritakse ülekandelele optimaalne pikkus. Kavaplaneerijad valmistavad otseülekannetele alati ette ka varukavad, juhaks kui ülekandel peaksid tekkima tehnilised probleemid või kui ülekanne lõppeb planeeritust varem (või hiljem). Nii 24. mail kui ka 25. mail läksid varukavad käiku.

Produtsent leiab, et kokkuvõttes oli projekt oma teostuses efektiivne, sujus plaanipäraselt ja täistis oma eesmärged. Raha sai kasutatud otstarbekalt ning ettenägematuid kulutusi ei tekkinud. Lisaks sellele oli sündmuse vaadatavus rahuldav.

Sündmus sai lõpetatud kohustuslike vormistuslike tegevustega saadete andmebaasis ning ühise aruteluga ja tänusõnadega meeskonnakesksel koosolekul. Viimaseks tegevuseks oli ülekannete arhiveerimine spordiarhiivis.

2.9.1 Võrkpallimängu iseloomustus

Võrkpall on üks kõige edukamatest ja populaarsematest konkurentsivõimelistest vabaaja spordialadest maailmas, mille võistlustel kasutatakse ära muul ajal kasutamata jäävad jõuvarud. Esile tulevad maksimaalsed võimed, võitlusvaim, loomingulisus ja esteetika (Murulo, Kupp, lk 10, 2009).

Võrkpall on sportmäng, mida mängivad kaks võistkonda võrguga kahte ossa jaotatud mänguväljakul. See on kiire, see on põnev ja tegevus on plahvatuslik. Võrkpallis on mitmeid üliolulisi kattuvaid elemente, mille tunnustav koostoime muudab ta unikaalseks teiste pallimängude seas. Temas on palju erinevaid versioone eriolukordadeks, mis muudavad mängu mitmekülseks ja vaatamänguliseks igaühele. Mängu eesmärgiks on saata pall määrustepäraselt üle võrgu nii, et see maanduks vastase väljakul ning takistada palli maandumist oma väljakul. Võistkond tohib palli lüüa kolm korda (lisaks puutele sulustamisel), et saata pall vastase väljakule. Pall pannakse mängu pallinguga: pallija lööb palli üle võrgu vastase väljakule. Palli mängitakse seni, kuni see puudutab väljakut, läheb “välja” või võistkond ei saada palli määrustepäraselt tagasi (Murulo, Kupp, lk 9, 2009).

Võrkpall on teiste pallimängude seas unikaalne seetõttu, et pall peab pidevalt lendama – “lendav pall” – ning lubab mõlemal võistkonnal teha kindla arvu omavhelisti pallipuuteid enne kui peab palli vastasele tagasi mängima (Murulo, Kupp, lk 10, 2009).

Võrkpallis saavutab punkti võistkond, kes võidab pallimängimise (inglise keeles: Rally Point System). Kui palli vastuvõttev võistkond võidab pallimängimise, siis saab ta punkti ja pallimise õiguse ning ta mängijad liiguvad ühe koha võrra edasi kellaosuti liikumise suunas (Murulo, Kupp, lk 9, 2009).

Kohavahetuse kontseptsioon on juurutanud tõekspidamise, et seda mängu mängivad mitmekülgsed atleedid. Mängijate asetuse punktid määrustes võimaldavad võistkondadel olla taktikaliselt paindlikud, aidates sellega luua huvitavaid mängulisi arenguid. Vastased kasutavad seda loodud raamistikku, kasutades võistlemisel tehnikat, taktikat ja jõudu (Murulo, Kupp, lk 10, 2009).

Geimi (välja arvatud otsustava 5-nda geimi) võidab võistkond, kes esimesena kogub 25 punkti vähemalt 2 - punktilise vahega. Viigiseisul 24-24 jätkatakse mängu, kuni 2 - punktiline vahe on saavutatud (26-24; 27-25; ...). Kohtumise võidab võistkond, kes võidab kolm geimi. Viigiseisul 2-2 mängitakse otsustav viies geim 15 punktini ja võidetakse vähemalt 2-punktilise vahega (Murulo, Kupp, lk 24, 2009).

2014 aasta võrkpalli maailmameistrivõistlustest osavõtuks pani end kirja 154 meeskonda ja 141 naiskonda. Tegemist on rekordnumbritega. Võrdluseks, 2010. aastal toimunud eelmise MM-i stardis oli 113 meeskonda ja 101 naiskonda. Eesti võrkpallimeeskond on maailma edetabelis hetkel 36. ja naiskond 80. kohal.

Täpsemalt loe võrkpalli määruste ja mängureeglistiku kohta:

Ametlikud võrkpallimäärused http://www.evf.ee/failid2010/FIVB_reeglid_2009_2012_ek.pdf

3. ENESEREFLEKSIOON

Oma 3. kursuse keskpaigas sooritasin ma korraldustöö praktika Eesti Rahvusringhäälingu kultuuri- ja muusikasaadete osakonnas. Sinnamaani olin ma ülikoolis meeleheitlikult püüdnud leida seda ühte kultuurivaldkonda, mis mulle enim huvi pakub ning millega oma tulevikku siduda sooviksin. Praktikal olles jõudis minuni arusaam, et televisioon on just see koht, kus ma pean olema ja tahan olla.

Mul oli praktika käigus võimalus näha, milline on ühe saate valmimise protsess selle kõigis etappides. See oli väga spetsiifiline ja ääretult huvitav protsess, mistõttu ma seadsin endale eesmärgiks olla ise kunagi mõne telesaate või -ülekande produtsendiks. 2012. aasta detsembris pakuti mulle Eesti Rahvusringhäälingu sporditoimetuses tööd, mistõttu avanes mulle võimalus olla kaasprodutsendiks kõikidele sporditoimetuse saadetele. Ma avaldasin soovi vormistada võrkpalli MM valikmängude sari oma lõputööks ning sellest sai esimene projekt, mida produtseerisin ERR-is otsast lõpuni täiesti iseseisvalt.

Projektiga tegelema hakkasin 2012. aasta jaanuaris. Kuu alguses hakkasin rääkima rezissööriga oma plaanidest. Tema teavitas mind tehnilistest vajadustest, mis sellise mahuga ülekande jaoks tarvis läheb. Selle põhjal sain valmis teha esialgsed arvutused. Eelarve tuli liialt kõrge, mistõttu oli seda vaja natuke kärpida. Loobusime mõnest tehnilisest teenusest ning pärast seda oli eelarve sobilikuks baasiks, mille põhjal tegutsemist alustada. Tootmistehniliste vajaduste järgi valisime välja tehnilise meeskonna, kelle hulka kuulusid: helirežissöör, EVS operator, seitse välioperaatorit, videosalvestusoperaator ning tiitriassistent/arvutigraafik.

Tehnilise meeskonnaga puutusin ma projekti ettevalmistavas protsessis vähe kokku. Nende töö hõlmas eelkõige projekti viimastes etappides osalemist. Seega tuli neid kaasata alles siis kui oli

täpselt selge, kuidas ülekanne toimuma hakkab (vt Lisa 2. TLP). Alles seejärel edastasin ma neile info selle kohta, millist tehnikat on vaja kasutada, millised on tööajad, kus ülekanne toimub ja milline on transport sihtkohta kohale jõudmiseks. Kuna tegemist on professionaalidega ning ma andsin aegsasti ja täpselt oma vajadustest teada, ei tekkinud hiljem arusaamatusi ega möödarääkimisi ning kõigil oli korrektne ettekujutus oma vastutusalast.

Kommentaatoriks sai valitud pikaajaliste kogemustega sporditoimetuse reporter-toimetaja, kes kommenteeris ka 2010. aasta võrkpalli MM-i valikmänge. Tema pakkus omakorda välja sobivad spetsialistid kaaskommentaatoriteks. Nii saigi iga ülekande jaoks kokku sobilik duo. Reporterid olid omavahel pidevas kontaktis ning tegid iseseisvalt olulised tausta- ja infouuringud ning otsisid kokku vajalikud (statistilised) materjalid.

Meeskond oli oma ülesannete täitmisel üsna iseseisev ning seetõttu oli ka minu töökoorem väiksem. Praegu tagasi vaadates leian, et oleksin ehk siiski rohkem pidanud üle kontrollima nende tööd ning mitte olema nii usaldav, sest kvaliteetse lõpp-produkti eest vastutasin ikkagi mina. Kuigi seekord suuri üllatusi ja lahendamatuid tehnilisi probleeme ei tekkinud, ei pruugi see alati nii hästi minna ning sellele pean kindlasti tulevikus rohkem tähelepanu pöörama.

Minu jaoks oli väga uus kogemus olla iseseisvalt vastutav kogu ülekande valmimise eest. Projekti alguses olin ma veidi ebakindel ning toetusin väga palju rezissöörile ning kaaskolleegeidele, kelle kogemus võrkpalli ülekannete tegemisel on aastatepikkune. Küll aga õppisin ma projekti vältel palju ja arenesin iga päevaga aina rohkem. Ma sain teadlikumaks televisioonile spetsiifilistest valdkondadest, õppisin ka finantsasju paremini korraldama ning meeskonda koordineerima. Ma võisin alguses mõjuda ebakindlana, sest mina olin juba varem koos töötanud ja omavahel tuttavate inimeste seas täiesti uus ja võõras inimene. Lisaks oli minu jaoks väga aukartust äratav olla produtsendiks nii mainekas organisatsioonis nii mainekatele tegijatele. Seetõttu tundsin, et pean end väga tõestama ja kehtestama. Õnneks oli aga meeskond minu suhtes väga mõistev, toetav ja abivalmis, mistõttu ka koostöö sujus latusalt ja probleemideta. Hiljem meeskonnaga omavahel vesteldes ei olnud kellelgi ei sündmuse korraldamisele ega minu tööle pretensioone. Selle asemel avaldati soovi ka edaspidi koostööd teha.

Kokkuvõtteks võin öelda, et sain hindamatu produtsenditöö kogemuse. Otseülekannete tootmine on kahtlemata närvesööv ning pingeline protsess, sest eksimisele ruumi ei ole. Kui salvestatud

materjali saab endale meelepärasel viisil hiljem kokku kujundada, siis otseülekannete puhul seda võimalust ei ole ja kõik jääb nii, nagu ta parasjagu tuleb. Esimese mängu ülekandmisel väike tehniline viperus tekkiski ning ma võin vaid tunda rõõmu selle üle, et probleem kiirelt lahendati.

Tähtsaim, mida ma õppisin on see, et kõik tehnilised ja sisulised andmed tuleb mitu korda üle kontrollida, kõik ebaselgused üle täpsustada ning üle küsida. Televisioonis planeeritakse kõike väga täpselt ning seetõttu peavad andmed olema 100% korrektsed, õigeaegsed ja kinnitatud. See on vajalik selleks, et vältida ootamatuid üllatusi ning et asjasse pühendatud inimestele ei tekitataks lisatööd ega edastataks valet informatsiooni. Hindan saadud kogemust kõrgelt ja olen väga rahul nii enda kui oma meeskonna tööga.

KOKKUVÕTE

Antud lõputöö eesmärgiks oli analüüsida ja tutvustada võrkpalli MM 2014 kolme valikmängu produtseerimise protsessi Eesti Rahvusringhäälingu sporditoimetuses, mille väljundiks olid otseülekanded telekanalis ETV2. MM-valikturniiri kohtumised toimusid Rakveres 24.-26. mail, millest ETV2 tegi otseülekanded 24. mail kell 19.57 – 22.10; 25. mail kell 19.55 – 21.35 ning 26. mail kell 19.55 – 22.15.

Töö koosnes kolmest suuremast peatükist: esimene peatükk kajastab organisatsiooni analüüsi, milles kirjeldati Eesti Rahvusringhäälingu toimimise põhimõtteid ning olulisust Eesti ühiskondlikus ja kultuurilises elus. Lisaks andis see ülevaate ERR-i sporditoimetusest. Teine peatükk kirjeldas ülekannete planeerimist ning selle ettevalmistamise ja läbiviimise protsessi. Kolmanda peatüki moodustas eneserefleksioon, milles kirjeldati autori emotsioone, elamusi, arvamusi ning õpitud kogemusi.

Autori hinnangul oli tegemist loov-praktilise lõputöö eduka teostusega. Eesmärgid said täidetud plaanipäraselt ning vastasid ootustele.

Antud projekti juures oli autori ülesandeks osaleda kõigis kolmes saate valmimise etapis: saadet ettevalmistavas protsessis, saate tootmisprotsessis ning järeltootmisprotsessis. Sealjuures tuli tööd teostada väga täpselt ja asjatundlikult ning olla kursis ka ülejäänud meeskonnaliikmete tegemistega. Õppisin oma tegevuse käigus väga palju sellest, kuidas televisioonis produtseerimistöö selle kõigis etappides käib. Kahtlemata on tegu väga vastutusrikka ning oskusi nõudva tööga. Tegemist oli minu esimese katsetusega selles vallas ning kindlasti on mul veel väga palju arenemis- ja õppimisruumi. Eelkõige tehniliste aspektide mõistmises ning

meeskonnajuhtimises. Küll aga sain ma väga palju informatsiooni, mille najal end edasi arendama hakata.

Võrkpalli valikmängude ülekandmise plussideks oli kindlasti eelkõige Eesti spordi propageerimine ning inimestes võrkpalli ja spordi vastu huvi tekitamine. Tänu kõige selle saavutamise eest kuulub kahtlemata professionaalsele meeskonnale.

Projekt kulges suuremate viperusteta, mistõttu võib seda lugeda õnnestunuks. Edukust näitavad ka rahuldavad vaatajate numbrid ning meeskonna tagasiside.

Autor leiab, et tegemist on jätkusuutliku projektiga ning kui ülekandeõigused on olemas, tasub sarnaseid mängu edaspidigi ERR-i telekanalites üle kanda.

KASUTATUD KIRJANDUS

- Eesti Rahvusringhääling. *Eesti Raadio ajalugu*. http://err.ee/files/Eesti_Raadio_ajalugu.pdf. 24.04.2013
- Eesti Rahvusringhääling. *Eesti Televisiooni ajalugu*. <http://etv.err.ee/index.php?0536431#.UXffLNsmF8>. 24.04.2013
- Eesti Rahvusringhääling. 2013. *Eesti Rahvusringhäälingu arengukava 2014 – 2017*. http://err.ee/files/ERR_arengukava_2014-2017%28kinnitatud_26.02.2013%29.pdf. 23.04.2013
- Riigikogu. 2007. *Eesti Rahvusringhäälingu Seadus*. <https://www.riigiteataja.ee/akt/106012011027>. 23.04.2013
- Eesti Rahvusringhääling. 2012. *Eesti Rahvusringhäälingu eelarve 2013*. http://err.ee/files/ERR_eelarve2013.pdf. 23.04.2013
- Eesti Rahvusringhääling, Saar Poll OÜ. 2010. *Eesti Rahvusringhäälingu fookusgrupi uuring: spordi kajastamine ERR-I programmides*. http://err.ee/files/Uuringud_ERR_fookusgruppide_aruanne.pdf. 23.04.2013
- Scholtes, P., R. 2001. *Juhi käsiraamat*. Tea Kirjastus: Tallinn
- Talimaa, P. 2013. Eesti Päevaleht. *Võrkpalli MM-i „loos”: naistel vedas, meestel mitte*. 15.02.2013
- ERAL. 2013. <http://www.eral.ee/page.php?nid=18&pid=13&rid=6>. 08.05.2013
- Eesti Rahvusringhääling, Alikmaa M. 2013. *Uue töötaja käsiraamat*.
- Duffi, M. G.. 2010. *Projekti juhtimine. Igapäevaste probleemide asjatundlikud lahendused*. Äripäev: Tartu
- Murulo, T. Kupp, M. 2009. *Ametlikud võrkpallimäärused*. http://www.evf.ee/failid2010/FIVB_reeglid_2009_2012_ek.pdf. 15.05.2013
- Reitav, U. 2009. *Projekti juhtimise õppematerjalid*. Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia [õppematerjal]
- Eesti Rahvusringhäälingu Nõukogu. 2012. *Kasulikud dokumendid. Eesti Rahvusringhäälingu struktuur*
- Siimon, A. Türk, K. 2003. *Juhtimine. Põhimõisted ja seosed*. Tartu Ülikooli kirjastus
- Brooks, I. 2006. *Organisational Bhaviour: Individuals, Groups and Organisation*. Pearson Education Limited: London
- Perens, A. 1999. *Projekti juhtimine*. Kirjastus Külim: Tallinn
- BusinessDictionary.com. <http://www.businessdictionary.com/definition/rating.html>. 26.05.2013

LISA 1. Eesti meeste võrkpallikoondis

Foto: Siim Semiskar / ERR SPORT. 24.05.2013

LISA 2. TLP

TEHNOLOOGILISE LAHENDUSE PLAAN

Projekti nimi: Võrkpalli MM valikmängud Rakveres	Osade arv: 3
Indeks: 2013-002421	Ettevalm. algus: 30.01.2013
Tootmise algus: 01.05.2013	Tootmise lõpp: 31.05.2013
Kuluüksuse nimi: SPORT (spordisaadete toimetuse)	Tootmisüksus: Spordisaadete toimetuse
Valdkond: 4. spordisaated	Optimaalne reiting: 2%
Alavaldkond: 4.1 spordivõistlus	Säilitamine: Spordiarhiivis
Toodangu liik: 1.1 omaaade	Kestus: 138:00
Sihtgrupp: pere	

Lühikokkuvõte: Rakveres peetava meeste võrkpalli MM-valikturniiri avakohtumises on Eesti koondise vastaseks tugev Valgevene meeskond, kes jõudis 2013. aastal Euroopa meistrivõistluste finaaltourniirile. Omas valikgrupis edestati Türgit, Portugali ja Suurbritanniat. Paljude arvates võib tegu olla isegi valikgrupi sisulise finaali. Reporterid Lembitu Kuuse ja Mati Merirand.

SAATEKAART

Osa nimi:	Eetrikupäev	Indeks:	Kestus:
Eesti – Valgevene	24.05.2013	2013-002421-0001	20700
Eesti – Taani	25.05.2013	2013-002421-0002	21000
Eesti – Läti	26.05.2013	2013-002421-0003	21000

PRODUTSENT

Madli Ulp

PROGRAMMI FINANTSJUHT

Uuve Puhm

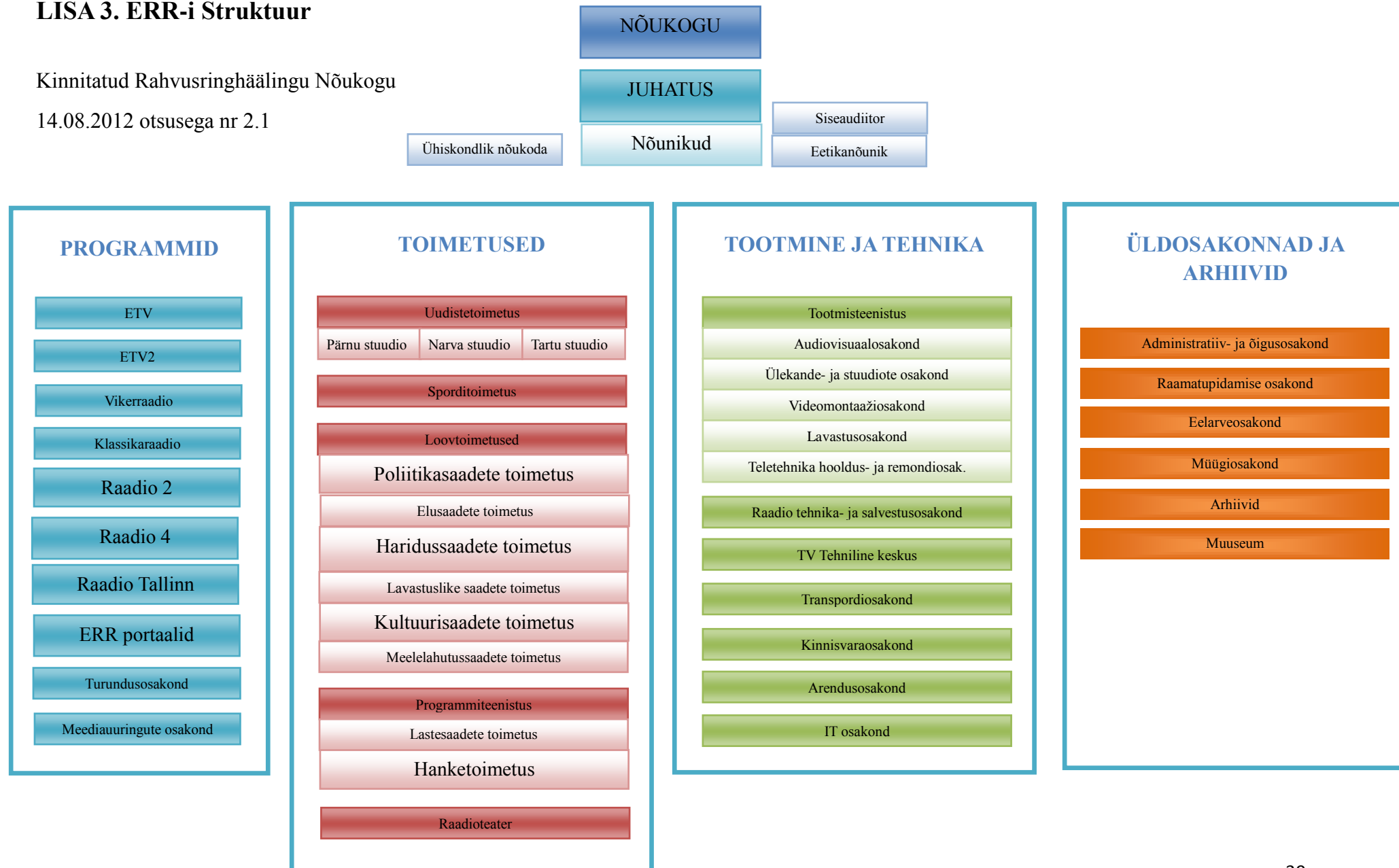
TELLIJA

Marko Kaljuveer

LISA 3. ERR-i Struktuur

Kinnitatud Rahvusringhäälingu Nõukogu

14.08.2012 otsusega nr 2.1

LISA 4. Üldeelarve

TULUD	2013	2012	ERINEVUS	ERINEVUS
Toetus riigieelarvest tegevuskulude katteks	23 818 112	23 328 112	490 000	2%
Eraldised riigieelarvest arendustegevuseks	1 917 349	2 317 349	-400 000	-17%
Sihtotstarbelised eraldised ja annetused	625 121	868 592	-243 471	-28%
Sihtotstarbelised eraldised investeeringuteks	0	48 828	-48 828	-100%
Eraldised õppelaenude kustutamiseks	31 279	41 519	-10 240	-25%
Sihtotstarbelised projektitoetused	593 842	778 245	-184 403	-24%
Teenused ja tooted	1 237 988	1 205 206	32 782	3%
Rent jm hoonetulud	144 032	315 732	-171 700	-54%
Teenused	874 019	681 101	192 918	28%
Omatoodete müük	112 160	120 000	-7 840	-7%
Õiguste litsentseerimine ja müük	107 777	88 373	19 404	22%
Muud äritulud ja kasumid	3 840	3 840	0	0%
Finantstulud	2 400	2 840	-1440	-38%
TULUD KOKKU	27 604 810	27 726 939	-122 129	0%

KULUD	2013	sh oma-tulude arve	s.h.r.e vahendid	2012	sh oma- tulude arve	s.h.r.e vahendid	r.e vahendi-te erinevus	erinevus %
PROGRAMMID	JA	TOIMETUSED						
Programmi üldkulu	1 272 189	77 035	1 195 154	1218 489	77 035	1 141 454	53700	5%
Programmi reserv	8 340	0	8 340	430 000	0	430 000	-421 660	-98
ETV ja saated	6 514 245	833 024	5 681 221	6 485 951	510 281	5 975 670	-294 449	-5%
ETV2 ja saated	1 241 610	57 783	1 183 827	836 022	175 692	660 330	523 497	79%
Teletoidetuste üld	204 952	0	204 952	0	0	0	204 952	
Hanketoimetused	97 670	0	97 670	0	0	0	97 670	
Programmiteenistus	524 498	0	524 498	0	0	0	524 498	
Vikerraadio	701 064	26 844	674 220	683 064	48 844	634 220	40 000	6%
Raadio 2	425 054	5 400	419 654	423 563	4 632	418 931	723	0%
Klassikaraadio	354 626	3 204	351 422	411 908	20 204	391 704	-40 282	-10%
Raadio 4	668 717	32 000	636 717	688 917	92 200	596 717	40 000	7%
Raadio Tallinn	12 847	0	12 847	12 847	0	12 847	0	0%
Raadioteater	119 098	2 160	116 938	117 904	2 160	115 744	1 194	1%
Uudistetoimetused	2 859 438	14 436	2 845 002	2 678 378	30 168	2 648 210	196 792	7%
Sporditoimetused	■	■	■	■	■	■	■	■
ERR portaalid	806 848	18 482	788 366	784 646	17 881	766 765	21 601	3%
Turundusosakond	239 554	0	239 554	382 683	0	382 683	-143 129	-37%
Meediauuringute os.	155 318	0	155 318	0	0	0	155 318	
Otseskulud kokku	17 162 348	1 073 568	16 088 780	17 061 005	1 064 078	15 996 927	91 853	1%

TOOTMINE JA TEHNIKA	2013	sh oma- tulude arve	s.h.r.e vahendid	2012	Sh oma- tulude arve	s.h.r.e vahendid	r.e vahendi- te erinevus	erinevus %
TV tehniline keskus	189 121	10 000	179 121	180 471	10 000	170 471	8 650	5%
Raadio tehnika- ja salvestusosakond	501 249	24 000	477 249	469 263	20 000	449 263	27 986	6%
Teletehnika hooldus- ja re- mondi osakond	198 236	6 000	192 236	172 792	7 030	165 762	26 474	16%
Tootmisteenistus	223 691	287 602	-63 911	223 693	287 603	-63 910	-1	
Edastamiskulu	2 394 464	92 000	2 302 564	2 335 598	92 000	2 243 598	58 966	3%
Tehnika üldkulu ja arendusprojektid	2 412 593	0	2 412 593	2 653 552	48 828	2 604 724	-192 131	-7%
IT osakond	279 000	0	279 000	274 588	0	274 588	4 412	2%
Arendusosakond	235 760	0	235 760	158 260	0	158 260	77 500	49
Transpordiosakond	0	0	0	0	0	0	0	
Kinnisvaraarendus	30 836		30 836	280 000	0	280 000	-249 164	-89%
Kinnisvaraosakond	1 706 239	141 500	1 564	1 607	313 200	1 294	269 967	21%
Tootmise ja tehnika kulud kokku	8 171 289	561 102	7 610 187	8 356 189	778 661	7 577 528	32 659	

ÜLDOSAKONNAD JA ARHIIVID	2013	sh oma- tulude arve	s.h.r.e vahendid	2012	sh oma- tulude arve	s.h.r.e vahendid	r.e vahendi- te erinevus	erinevus %
Nõukogu	89 414	0	89 414	94 414	0	94 414	-5 000	-5%
Juhatus	224 413	0	224 413	306 478	0	306 478	-82 065	-27%
Siseaudiitor, nõu- nikud ja nõukoda	133 627	0	133 627	96 733	0	96 733	36 894	38%
Administratiiv ja õiguskonnad	348 173	0	348 173	344 666	0	344 666	3 507	1%
Finantsteenistus	224 951	0	224 951	201 962	0	201 962	22 989	11%
Koolituskulud	92 290	0	92 290	90 193	0	90 193	2 097	2%
Müügiosakond	92 290	188 760	-70 533	118 221	176 760	-58 539	-11 994	20%
Arhiivid	517 081	8 400	508 681	496 909	12 780	484 129	24 552	5%
Fondisalvestused	15 977	0	15 977	15 977	0	15 977	0	0%
Muuseum	14 487	0	14 487	24 386	0	24 386	-9 899	-41%
EBU	199 004	0	199 004	207 538	0	207 538	-8 534	-4%
Üldkulud & reserv	293 529	37 519	256 010	312 267	49 199	263 068	-7 059	-3%
Üldosakonnad ja arhiivid kokku	2 271 173	234 679	2 036 494	2 309 745	238 739	2 071 006	-34 511	-2%
KULUD	27 604 810	1 869 349	25 735 461	27 726 939	2 081 478	25 645 461	90 000	0
TULEM	0			0				

Lisa 5. Reitingud

SPORDIALA TÜÜP	VÖRKPALL
SÜNDMUSE NIMI	VÖRKPALLI MM VALIKMÄNGUD RAKVERES

KANAL	KUUPÄEV	ALGUS	LÕPP	KESTUS	PROGRAMMI NIMETUS	OLEK	REITING %	VAATAJAT KESKMISELT SAATEMINUTI KOHTA
ETV2	24.05.2013	19.57	22.10	2:13:00	Võrkpalli MM valikmäng Eesti - Valgevene	OTSE	1,3 %	16 000
ETV2	25.05.2013	19.55	21.35	1:40:00	Võrkpalli MM valikmäng Eesti - Taani	OTSE	1,4%	18 000
ETV2	26.05.2013	19.55	22.15	2:20:00	Võrkpalli MM valikmäng Eesti - Läti	OTSE	1,5%	19 000

LISA 6. Laiendid / Turundustekstid

24. mai. Eesti – Valgevene. 19.57 – 22.15. ETV2

Rakveres peetava meeste võrkpalli MM-valikturniiri avakohtumises on Eesti koondise vastaseks tugev Valgevene meeskond, kes jõudis 2013. aastal Euroopa meistrivõistluste finaalturniirile. Omas valikgrupis edestati Türgit, Portugali ja Suurbritanniat. Paljude arvates võib tegu olla isegi valikgrupi sisulise finaaliga. Reporterid Lembitu Kuuse ja Mati Merirand.

25. mai. Eesti – Taani. 19.55 – 22.15. ETV2

Kodus, Rakveres toimuva MM-valikturniiri teises voorus kohtub Eesti meeskond tänavust EM finaalturniiri koos Poolaga korraldava Taani esindusega. Eelmistel Euroopa meistrivõistlustel, kui Eesti koondis Karlovy Varys lõpuks 12. koha välja võitles, ei pääsenud Taani valikturniiri avaringistki edasi ja pidi leppima kokkuvõttes 34. kohaga. Reporter Lembitu Kuuse.

26. mai. Eesti – Läti. 19.55 – 22.15. ETV2

Kes tagab Rakvere valikgrupi võitjana otse edasipääsu järgmisse ringi? Viimases voorus on Eesti koondise vastaseks hea tuttav Läti. Pääsu eest 2013. aasta EM finaalturniirile, Vana Maailma 16 tugevama hulka, ootab valikturniiri 2. ringis Prantsusmaa järel ning Hispaania ja Ungari ees teise koha saanud lõunanaabreid juuni algul kahest mängust koosnev duell Türgi koondisega. Reporter Lembitu Kuuse.

SUMMARY

PRODUCTION OF THREE VOLLEYBALL 2014 CHAMPIONSHIPS QUALIFICATION MATCHES WHICH WERE BROADCASTED IN CHANNEL ETV2 OF ESTONIAN PUBLIC BROADCASTING

The purpose of this thesis was to analyze and introduce the process of producing three volleyball 2014 championships qualification matches in the sports department of Estonian Public Broadcasting. The outcomes were broadcasts in channel ETV2. The three matches were broadcasted live in Rakvere on the 24th of May from 19.57 to 22.10; on the 25th of May from 19.55 to 21.35 and on the 26th of May from 19.55 to 22.15

The paper consisted of three main chapters: the first chapter reflected an analysis about the organisation which described the purpose of Estonian Public Broadcasting and its importance in the societal and cultural life of Estonia. In addition, it gave an overview of Estonian Public Broadcasting's sports department. The second chapter described the planning and preparation activities for the broadcasts as well as their execution process. The third chapter consisted of self reflection which gave an overview of the author's emotions, thrills, opinions and experiences during the project.

When it comes to the author's opinion, she evaluates this project to have been a success. The goals were reached according to the plan and met up with the expectations.

The author participated in all of the three stages for producing a broadcast: preparation process, the production process and post-production process. What is more, the author had to conduct her work meticulously and professionally while at the same time having an overview of what the rest

of the team was doing. The author learned a lot about how a broadcast is produced in all of its stages. Needless to say that the work of a producer is very challenging and responsible. This was the author's first experience as a producer and there is definitely a lot more to learn and directions towards which to grow. Especially when it comes to technical aspects and leadership. However, the author obtained a lot of information on which which further development can be based on.

The advantages of broadcasting the volleyball matches were certainly the promotion of Estonian sports and generating interest in volleyball and sports in Estonia. Gratitude for achieving those goals belongs mostly to the professional production team.

The project ran without major mishaps, therefore it can be considered a success. What is more, the good outcome is proved by the feedback of the team and the satisfactory ratings.

The author believes this project to be sustainable and when broadcastings rights can be negotiated, similar matches are worth to be broadcasted regularly.

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja lõputöö üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina _____ Madli Ulp _____

(autori nimi)

(sünnikuupäev: _____ 08.04.1990 _____)

- annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) enda loodud teose

„Võrkpalli MM 2014 valikmängude ülekandmine Eesti Rahvusringhäälingu telekanalis ETV2“

_____
(lõputöö pealkiri)

mille juhendaja on _____ Jana Karilaid _____,

(juhendaja nimi)

reprodutseerimiseks säilitamise ja üldsusele kättesaadavaks tegemise eesmärgil, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace-is lisamise eesmärgil kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni; üldsusele kättesaadavaks tegemiseks Tartu Ülikooli veebikeskkonna kaudu, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace'i kaudu kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni.

olen teadlik, et punktis 1 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.

kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei rikuta teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse seadusest tulenevaid õigusi.

Viljandis, **28.05.2013**